

Illemtan magyaroknak és nem magyaroknak

Ha jól tudom, 1949 óta nem tanítanak illemtant a magyar iskolákban, igaz, erkölcsant sem. A „viselkedéskultúra” oktatása a családra hárul, kirívó esetben a rendőrségre és a fegyintézetekre, de akkor már általában késő. Ma a magyar lakosság nagy részét a televízió-műsorok nevelik, ne is csodálkozzunk, ha a képernyő mindkét oldalán egyre több a vegetatív lény, a bunkó.

SZENTMIHÁLYI SZABÓ PÉTER

Nem tudom, merjem-e előhozni a témát, de engem már hosszabb ideje nyomaszt az általános és titkos választójog problémája. Tudom, hogy egy (látszólag) parlamentáris demokráciában nem ildomos ezzel foglalkozni, de egyre erősebb a meggyőződésem, hogy a világ jelenlegi állapotában a demokrácia egyenlőségi és többségi elve már nem működik, sőt az eredetileg elgondolt hatásnak éppen az ellenkezőjét éri el. Amikor Orbán Viktor egy magyar alkotmányt nyújtott át az Ügynöknek, eszembe jutott, mihez kezd ezzel az ajándékkal egy diszlexiás. Aztán jött a hír, hogy Amerika alkotmányt ad Iraknak, nyilván ettől Irak igen megleszi hatva és azonnal nekilát a McDonald's- és a Burger King-lánccok felállításának minden sivatagi oázisban, és külbizottság alakul a tevék személyiségi jogainak védelmére. Ha az Amerikai Egyesült Államok demokrácia (és legújabb Nagy Példaképünk), akkor volna még mit átvennünk. Például az esküdtszéki rendszert, bár igazából tizenkét bunkó sem biztosan jobb, mint egy... szakember. Persze tudom, a jogegyenlőség megköveteli az általános és titkos választójogot, ha nem lenne titkos, nehezebb volna csalni, ami pedig a cenzushoz kötetést illeti, hát érdemes lenne vagyonhoz kötni a szavazás jogát, s mondjuk egymilliárd felett húzni meg a határt, hogy csak Gyurcsány és társai szavazhassanak, vagy csak felsőfokú végzettséghez kötni, hogy a marxista-leninista esztétiket végzetek legyenek a mérleg nyelve? Szóval én nem ellenzem az Ügynök ötleteit, olyannyira, hogy a dolgok jelenlegi állása szerint nemcsak kisebb parlamentre volna szükség, hanem egyáltalán nem kellene erőltetni ezt a dolgot, május elseje után amúgy sem sok érdemi döntést hozhatnak, a többit bízzuk a nem dolgozó nép ostoba gyülekezeteire. A köztársasági elnök közvetlen választása sincs ellenemre, bár nem tudom belátni, minek nekünk egy köztársasági elnök, egy ilyen kis országnak elég lenne egy... főtitkár is. Tovább megyek: alkotmány sem kell, ez a mostani pláne nem, és így alkotmánybírárságra sem lenne szükség, egészen jól elvultunk akkor is, amikor lecsukták rögtön, aki az alkotmányra hivatkozott. Vagyis bevallom, nekem határozottan jobban tetszik most már, ti-

zenőt éves tapasztalat után, a leplezetlen diktatúra, a Nap-kelethei műsorvezető újságírói is sokkal hatékonyabbak voltak, amikor csak egy központi akaratot képviseltek, s nem kellett megosztaniuk az MSZP és az SZDSZ között. Persze leépíthetnék a magyar külképviseleteket is – elég lenne mindenütt egy EU-képviselet, ahol a különösen hasznos és tapasztalt magyar elvtársakat sofóri és karbantartói munkára ki lehetne jutalomképpen küldeni, úgy, mint régen. Sok mindenben lehetne spórolni, bár az örökifjú Fekete János, a magyar adósságcsapda Kádár-kori kezelője már maga is sokallja az Ügynök megszorító politikáját, ő továbbra is újabb adósságok felvételét javasolja, hiszen „nekünk ötvenévnnyi makulatlan múltunk van: a magyarok mindig fizettek, miközben olyan országok, mint Mexikó, Lengyelország, Argentína, többször csődöt jelentettek. A mi hitelképességünk hibátlan. Ezt az adottságot ki kell használni.” (168 óra, március 4.) És biztos vagyok benne, az Ügynök-kormány ki fogja használni, de azért a megszorítások is kelletnek, nehogy a lakosság elborítsa magát. Alaptörvény ugyanis, hogy a népnek nem szabad túl sok pénzt és szabad időt adni, mert elbízta magát (elpolgárosodik). A spórolás, irigy és gyűlölködő proletár a tipikus MSZP-szavazó, vigyázni kell rá és egyben kell tartani.

Gondolom, vagyunk még néhányan, akik meleg szeretettel emlékezünk Nancy Goodman Brinkerre, az Amerikai Egyesült Államok és a mellrák elleni küzdelem nagykövetére. Most a Magyar Hírlap egy Palm Beach-i lap nyomán beszámol a pompás hírről, hogy washingtoni nagykövetségünk, Simonyi András „szövetkezett Nancy Goodman Brinkerrel (...) hogy Magyarország újra kulturális centrummá váljék”. Vagyis arról van szó, hogy „a világ újra felfedezze Magyarországot megújuló műkereskedelmét”. A „brekegő” nagyasszony valóságos magyar galériává változtatta Palm Beach-i otthonát, s a sok magyar festmény között ott van Munkácsy képe, a bádogdob is. „Munkácsy Mihály valószínűleg a leghíresebb művész, csaknem a magyarok Rembrandtja. Ezt az önarcképet akkor festette, amikor még kislány volt. Sugárzik az arc és a kép” – mondta a nagykövet asszony. (Magyar Hírlap, március 1.) Mit mondjak, én nem igazán örülök, ha egy Munkácsy-kép külföldön van, pláne nem, ha

Brinker asszonynál, de azt nem tudtam, hogy Munkácsy már gyermekkorában is kiváló festő volt. Erről az jut eszembe, ami Tóth Béla anekdotakincsében olvasható, amikor a múzeumőr egy kis koponyára mutat: „Ez pedig Rákóczi gyermekkori koponyája”. Valahogyan az illem, a jó modor, a kulturáltság, a tapintat és a műveltség együttes hiánya teszi, hogy Simonyi Andrásnak inkább Palm Beachet kellene nem is újra, hanem egyszer már kulturális centrummá tenni, de ahhoz kevés a volt nagykövet asszony összes pénze.

Már egyszer idéztem valamit dr. Vida Miklós Így szebb az élet! című illemtanából, melyet 1940-ben adott ki tanoncok, azaz ipari tanulók számára. Nekik még tudniuk kellett, hogy „idegen vallás szertartásaival, cselekményeivel szemben viselkedjél a legtisztelendőbben”. Akkor még nem beszéltek másságról meg multikulturalizmusról, egyszerűen azt javasolta dr. Vida, hogy „ha idegen vallás templomába lépsz, alkalmazkodjál lehetőség szerint a szokásokhoz s tartsd tisztelgésben a hely méltóságát”. Ennyi. A többi már menne magától is. De a szélsőbaloldali sajtómunkások egyszerűen begorombultak, nem képesek abbahagyni a mocskolódást. A Magyar Narancs A Krisztusát címmel számol be Mel Gibson filmjének óriási sikeréről (március 4.), a londoni The Times filmkritikusa pedig (február 26.) azt a megdöbbenő kijelentést teszi, hogy a filmet mindenkinek meg kell néznie, mert „hihetetlenül gyönyörű, művészi és megdöbbenő, de potenciálisan veszélyes is, mert annyira zsidóellenes”. Majd később hozzáteszi: „Minden zsidó vezető, akivel beszéltem és látta, azt mondja, nem antiszemita, de zsidóellenes. Az intelligens keresztények emiatt sértőnek fogják találni.” Mivel hajlamos vagyok arra, hogy önmagamban keressem először a hibát, rögtön utánanéztam, a szótárak, lexikonok tesznek-e különbséget az „antiszemita” és a „zsidóellenes” között. Nem tesznek, bár kétségtelen, hogy eredetileg, illetve szemantikailag az antiszemita valamennyi sémi eredetű népet utálja, vagyis nemcsak a zsidókat, hanem az arabokat is. Nyilván ilyen is akad bősséggel, igaz, ezekre a „rasszista” kifejezés is megteszi, hiszen aki antiszemita ebben az értelemben, az a négereket, indiánokat, eszkimókat, de talán még a „ferdeszeműeket” sem kedveli. Ha egyszer valami ráérő ember összegyűjti, a liberális világsajtó már eddig is hány tonnányi gyűlölködő és mocskoló hazugságot hordott össze a Passióról és főleg rendezőjéről, az valamit megért majd abból a globális hatalomból, mely most már nyíltan át akarja venni a világuralmat nemcsak a testek, de a lelkek felett is. A mi kis magyar ügyeink, Bayer Zsolt kitiltása Romániából vagy a Döbrentei Kornélra irányuló ösztűz, az „alig kódoltan antiszemita” vádja és az esze-

lós, elhatárolódást sürgető igény a mai irodalom „leggyengébb láncszemei” részéről inkább azt mutatja, sokan úgy érzik, ha felfelé köpnek, nem hull vissza rájuk. Pedig igen. Ha pedig Döbrentei eléri azt, hogy a Magyar Írószövetségből kilép mind, aki nem való oda, előbb-utóbb neki is szobrot állítanak majd, igaz, akkor már nem *Demszky* lesz a főpolgármester, sőt remélhetőleg senki sem emlékszik már a nevére sem – mert „művei” nem maradnak utána.

Eörsi István szerint „az Írószövetség szét-hullása csak javára lenne a magyar irodalomnak” – **Eörsi** szellemi elődei körülbelül ugyanígy vélekedtek Trianonról: Magyarország szétesése csak javára lenne a magyar népnek. Bár, mint a *Népszava* írja baljósan, már a cikk címében is: „*Görgey kilép, Konrád még gondolkodik*” (március 3.). Magyarok! Túléljük mi ezt? És ha Konrád marad, mi hová megyünk? És ha *Polgár Ernő* is kilép, a prózai szakosztály elnöke? (Gyorsan megnéztem, ki ez a Polgár Ernő, nehogy úgy szégyenben maradjak, mint *Imre Kertész*.) A szélsőbaloldali *Népszava* egy másik cikkében (március 4.) az Írószövetség megállíthatatlan eróziójáról cikkeznek egy duplanullás, mert ugye „az ember persze eltöpreng azon, hogy eddig is mi a fenének volt vagy ezer tagja az írószövetségnek, mit csináltak ennyien így együtt, szövetségben egymásért és nyilván a népért, nemzetért?” A duplanullás újságíró-szervezete, a MÚOSZ, sok-sok ezer kiváló újságíró abszolút pártsemleges érdekképviselete éppen most választotta meg a Népszabadság leköszönt főszerkesztőjét, *Eötvös Pált* elnökének, nyilván, hogy ne maradjon szakmai, politikai és erkölcsi iránymutatás nélkül, ezúton is gratulálok, méltó utódot választottak a nagyszerű *Wisinger* helyére. Nyilván *Wisinger*ről előbb-utóbb díjat is neveznek el, ahogyan persze *Eötvös Pál*ról is, egy *Wisinger*-díjra máris felterjeszteném a *Népszava* ugyancsak kipróbált másik duplanullását, aki szerint „*bűnösök nem érdemelnek szobrot*”, s nemcsak *Teleki*ről értekeznek, hanem *Johan Béla* közegészségügyi szakemberről, sőt *Pethő Sándorról* is, a Magyar Nemzet alapítójáról, akinek 1938-as szavait idézi a zsidókérdésről és a fajmagyar-ság megdönthetetlen felsőbbségének szerves és intézményes megalapozásáról. Ez utóbbi ugyan valóban nem sikerült, ám a duplanullások minden tőlük telhetőt elkövetnek, hogy a magyar utókor igen nagy tisztelettel övezze *Teleki Pál* vagy *Pethő Sándor* emlékét, akik legalább megpróbálták a lehetetlent: megőrizni Magyarországot magyarságát. Aki Magyarországon él, magyarul ír és (feltehetően) magyaroknak, annak illenék ismerni dr. *Vida* könyvének idevágó passzusát. Újságírásról nem írt, csak újságolvasásról: „*Fontos tehát, hogy keresztény és nemzeti szellemű újságot olvass. A hangzatos címek ne szédítsenek meg. Hozzáértő embertől kérj véleményt, s ha rendszeresen olvasol egy jó újságot, magad is rá fogsz jönni, mi a különbség.*” ■